

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Szűcs Viktor Géza ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek, dr. Karas Monika ügyvéd (címe) által képviselt alperes címe (alperes címe) alperes ellen, sajtó-helyreigazítás iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2010. október 7. napján meghozott, 19.P.25.173/2010/9. számú ítélete ellen a felperes részéről 12., az alperes részéről 13. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 5.000 (ötezer) forint + áfa fellebbezési költséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 36.000 (harminchatezer) forint fellebbezési illetéket.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 36.000 (harminchatezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A alperes neve alperes az általa sugárzott ... .. című, ...-ei műsorában felperes nevéfelperest is érintő összeállításában a felperessel kapcsolatos közléseket szerepeltetett.

A felperes sérelmezve az alperesi műsorban elhangzottakat sajtó-helyreigazító közlemény közzétételére kérte kötelezni az alperest a keresetlevelében foglalt szövegezéssel.

Előadta, hogy az alperesi műsor következetlen, túlzó, szélsőséges és megalapozatlan kifejezéseket használt, és ezzel túlterjeszkedik a véleménynyilvánítás szabadságának alkotmányos alapelvén.

Valótlanul közölte az alperes, hogy a felperes, mint korábbi főpolgármester-helyettes a ... -nél is anyagi haszonszerzésre törekedett, kiszervezett üzletek és virágzó mellékvállalkozásokon keresztül. Valótlanul híresztelte, hogy a főváros cégeit a felperes gyakorlatilag gondnokság alá vette és valótlanul híresztelte azt is, hogy a felperes állítólagosan, ha nem pénzt, akkor szívességet kért a fővárosi cégek vezetőitől. Úgyszintén valótlanul híresztelte az alperes, hogy a felperes közvetlenül vagy közvetítő útján utasította a cégek vezetőit, hogy szükségtelen szerződéseket kössenek.

A való tényként annak közlésére kérte kötelezni az alperest, hogy hitelt érdemlő információja a ... -vel kapcsolatos szándékáról és a szívességek kéréséről nincsen, továbbá a cégek irányítása a kizárólagos feladatát nem képezte, és a szerződéskötésekre csak a további gyanúsítottak megbízhatatlan vallomásai utaltak, ténszerű ismerete az alperesnek erről nincsen.

Az alperes kérte a felperes keresetének elutasítását és perköltségben marasztalását. Hivatkozott arra, hogy a felperes által közölni kért helyreigazítási szövegben a való tények közlése nincs érdemi összefüggésben a kifogásolt kitételekkel. Szokatlan az a felperesi megfogalmazás, mely arra irányul, hogy az alperes azt közölje, hogy hitelt érdemlő információja nem volt valamiről.

A gondnokság alá vétellel összefüggésben úgy nyilatkozott, hogy ez egy újságírói szófordulat. Köztudomású tény, hogy a felperessel szemben több bűncselekmény miatt büntetőeljárás van folyamatban, és a hatóság személyes szabadságát is elvonta. A büntetőeljárás alapját képező gyanúnak az a lényege, hogy a felperes különböző fővárosi tulajdonban levő cégektől, illetőleg annak vezetőitől pénzt vagy szívességet kért közvetlenül vagy megbízottai útján. A gondnokság alá vétel nyilvánvalóan nem a gondnokság klasszikus jogi értelemben vett formája, mint ahogy olyan tartalmat sem lehet tulajdonítani neki, hogy a felperes kizárólagosan irányította volna ezeket a cégeket.

Az elsőfokú bíróság kijavított ítéletével kötelezte az alperest, hogy az általa sugárzott ... című műsorban az ítélet jogerőre emelkedését követő adásban kommentár nélkül tegye közzé az alábbi közleményt:

„Helyreigazítás: ...-ei adásunkban azt a valós tény, hogy a BRFK vizsgálatot folytat a ... -nél történt visszaélésekkel kapcsolatban, abban a hamis színben tüntettük fel, hogy ebben a vonatkozásban felperes nevecselekvőségét is vizsgálnák. A valóságban az ügyben felperes nevea vizsgálatban nem érintett személy.”

Az elsőfokú bíróság ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 15.000 forint perköltséget. A le nem rótt 19.500 forint kereseti illetékről úgy rendelkezett, hogy abból a felperes 12.750 forintot, az alperes pedig 6.750 forintot köteles külön felhívásra a Magyar Államnak megfizetni.

Az elsőfokú bíróság a sajtó-helyreigazítási eljárásra irányadó szabályok ismertetését követően azt állapította meg, hogy a felperes keresete kisebb részben alapos.

A ... -nél történt visszaélésekkel kapcsolatban az elsőfokú bíróság a Központi Nyomozó Főügyészség tájékoztatása alapján arra a következtetésre jutott, hogy a

társaságot érintő ügyekben nyomozás folyik, azonban ebben a felperes nem érintett, ezért a sérelmezett kitétel tekintetében a helyreigazítást elrendelte.

A cégek gondnokság alá vételével összefüggésben kifejtette, hogy nem alapos a felperes kereseti kérelme. A nyomozó hatóság közleményeiből, híradásokról köztudomású, hogy a felperessel szemben több ügy miatt folynak eljárások, melyek tárgya az, hogy a felperes és mások a közigazgatási irányítás eszközeit messze meghaladó módon vettek részt az önkormányzati tulajdon kezelésében. A büntetőeljárásokban vizsgálják, hogy a felperes fővárosi tulajdonú cégek vezetőihez kézi irányítással bizonyos megbízottakon keresztül kéréseket juttatott el. Rögzítette, hogy a bíróságnak nincs lehetősége a büntetőeljárások megalapozottságáról bármilyen módon állást foglalni. Abban az esetben, ha a büntetőeljárások nem vezetnek a felperes elmarasztalásához, a felperes kérheti a sajtószervtől annak közölését, hogy felelősségre nem vonták. Az alperes megfogalmazhatott olyan álláspontot, hogy a felperes a hivatalos kötelezettségét meghaladó módon foglalkozott fővárosi tulajdonú cégek irányításával és ezekhez különböző kéréseket közvetített. Ezzel az alperes a véleménynyilvánítás alkotmányos kereteit nem lépte túl.

Az elsőfokú bíróság a szívességek kérésével és követelésével kapcsolatos felperesi igényt sem tartotta alaposnak, ezért ezt a kérelmet is elutasította. Visszautalt a cégek gondnokság alá vételével kapcsolatos álláspontjára.

Az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy a szükségtelen szerződések körében az alperes folyamatban lévő büntetőeljárásra utalt. A felperes ellen folyó büntetőeljárásnak kifejezetten tárgyát képezi az, hogy szükségtelen szerződéseket kötöttek a felperes utasítására, illetve meghatározták egyes szerződéses partnerek személyét. Rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy nem foglalhat állást a gyanú vádat megalapozó jellegéről.

Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes és az alperes is fellebbezést nyújtott be.

A felperes fellebbezésében kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet változtassa meg és a keresetének teljes egészében adjon helyt, kötelezve az alperest költségeinek viselésére.

Fellebbezésében kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság tévesen értékelte az alperesi nyilatkozatokat véleménynek, mert kifejezett tényállítások történtek. Tévesen alkalmazta továbbá az elsőfokú bíróság a PK 14. számú állásfoglalást is, az alperes ugyanis nem a felperessel szembeni büntetőeljárásról tájékoztatta a nézőt, és a sérelmezett közlések sem a büntetőeljárás anyagából származtak. Ezért megalapozatlan az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy a felperessel szembeni eljárásnak kifejezetten tárgyát képezné a szükségtelen szerződések kötése, illetve, hogy az utasítására meghatározták egyes szerződéses partnerek személyét. Hivatkozott arra, hogy van lehetőség a véleménnyel szemben is sajtó-helyreigazításra, ha az adott vélemény valótlan tényállításon alapul. Nem fogadható el az az ítéleti álláspont sem, hogy a büntetőeljárás képezte a közlések tárgyát, ezért annak eredményéről a bíróság nem foglalhat állást. Az alperes kifejezetten elhallgatta a felperes mellett szóló jelentős tényeket, és ezért a valóságot hamis színben tüntette fel.

Az alperes fellebbezésében kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a felperes keresetének teljes egészében történő elutasítását, perköltség viselésére kötelezését.

Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást az érdemi döntés meghozatalához szükséges mértékben feltárta, azonban az elé tárt bizonyítékokat nem teljesen okszerűen mérlegelte, így részben helytelen jogi következtetésre jutott, ezért ítélete megalapozatlan.

A műsor a ... -t érintő részében nem konkrétan és kizárólag a felperest említette, hanem általánosságban a fővárosi vezetőket. A műsorszámban közölte továbbá azt is, hogy a ... vállalat ügyeiben még nyomozás elrendelésére nem került sor. Hivatkozott arra, hogy a műsor több ponton a felperes által sérelmezettnél lényegesen súlyosabb közléseket tett, azonban a felperes ezeket egyáltalában nem kifogásolta. A műsorszámban elhangzottakra, illetőleg azon köztudomású tényre tekintettel, hogy a felperessel szemben milyen tárgyú és súlyú bűncselekmények megalapozott gyanúja miatt van folyamatban büntetőeljárás, nem bír érdemi jelentőséggel az a közlés, hogy „... -nél is kaszálni akartak”.

A felperes és az alperes fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság Pp. 253. § (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelmek keretei között bírálhatta felül az elsőfokú bíróság ítéletét

E körben az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és az abból levont következtetéseivel is egyetértett a Fővárosi Ítéltábla, annak megváltoztatására nem látott jogi lehetőséget, ezért azt a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

A fellebbezési kérelmekben foglaltak alapján az alábbiak kiemelését tartja szükségesnek a másodfokú bíróság.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 79. § (1) bekezdése alapján, ha valakiről napilap, folyóirat (időszaki lap), rádió, televízió vagy filmhíradó valótlan tényt közöl vagy híresztel, illetőleg való tényeket hamis színben tüntet fel - a törvényben biztosított egyéb igényeken kívül - követelheti olyan közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlemény mely tényállítása valótlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben, illetőleg melyek a való tények (helyreigazítás).

A Legfelsőbb Bíróság PK 14. számú állásfoglalásának II. pontja szerint, nincs helye sajtó-helyreigazításnak, ha a sajtószerv valamely büntetőeljárás jogerős befejezése előtt a valóságnak megfelelően tájékoztatta az olvasóit a vádirat tartalmáról, a nyilvános tárgyalásról vagy a nem jogerős büntető bírósági ítéletről.

Az elsőfokú bíróság ítéletének tényállási részében helyesen szerepelt a felperessel szemben folyamatban lévő büntetőeljárás ténye és annak tárgya, a jogi indokolásban pedig helytállóan történt utalás köztudomású tényként arra is, hogy a felperessel szemben folyamatban lévő eljárás érinti a felperes beavatkozását önkormányzati tulajdonú cégek működésébe, egyes szerződések megkötését és igény érvényesítését a cégek, illetőleg vezetőik irányába.

A PK 14. számú állásfoglalást a joggyakorlatbeli alkalmazása során az állásfoglalás tényleges szövegéhez viszonyítottan kiterjesztően kell értelmezni. A bírói gyakorlat a

büntetőeljárás, illetőleg más hivatalos eljárások egészéről való tájékoztatásra is alkalmazza az iránymutatást. Az elsőfokú bíróság a Központi Nyomozó Főügyészség által nyújtott tájékoztatás alapján a ... -vel kapcsolatos közlés tekintetében helytállóan következett arra, hogy az alperesi közlés valótlan, és szükséges a sajtó-helyreigazítás elrendelése. A ... -nél esetlegesen történt visszaélések vizsgálata ugyanis nem tárgya annak a büntetőeljárásnak, melyben a felperes gyanúsított.

Az alperesi műsor szövegének és összefüggéseinek egyszerű elemzésével kizárólag arra a következtetésre lehet jutni, hogy az alperes a ... -nél történeteket mindenképpen összefüggésbe igyekszik hozni a felperessel. Ilyen körülmények között az alperes azon védekezése nem foghatott helyt, hogy a felperest a ...-ügy említésekor konkrétan nem említette meg. Függetlenül attól, hogy a felperessel szemben milyen súlyú cselekmények miatt, milyen minősítésű büntetőeljárás van folyamatban, a felperes személyét mindenképpen jelentős mértékben érinti, ha egy újabb, számára terhes és büntetőeljárás tárgyát képező ügygel hozzák összefüggésbe. Ezért közömbös az ügy elbírálása szempontjából, hogy a ... -vel kapcsolatos ügynél lényegesen súlyosabb megállapításokat, véleményeket is közre adott az alperes. Az elsőfokú bíróság tehát helyesen kötelezte az alperest a ... -vel kapcsolatos kijelentések miatt sajtó-helyreigazítás közlésére.

A felperes által sérelmezett további három műsorbeli kitétel vonatkozásában is jogszerű döntést hozott az elsőfokú bíróság. Mindhárom esetben, az alperes a folyamatban lévő büntetőeljárás közismert tárgyára és elemeire utalt. A PK 14. számú állásfoglalás fentebb ismertetett kiterjesztett gyakorlati alkalmazása alapján a sajtót megilleti annak joga, hogy a büntetőeljárás egészéről beszámoljon. Nem róható az alperes terhére, hogy a felperes mellett szóló tényeket elhallgatta, mivel a körülmények széles körű és teljes értékelése kizárólag a büntetőeljárásra tartozik, a sajtónak jogosultsága van arra, hogy a büntetőeljárásban tényszerűen felmerült körülményekről tájékoztasson. Az alperes tájékoztatása ezen egyáltalában nem mutatott túl, és a tényekből levont véleménynyilvánítása sem lépett túl az alkotmányos kereteken, figyelemmel arra, hogy a cégek működésének közvetlen befolyásolása, egyes igények érvényesítése, valamint a nem megfelelő szerződések kötésének kérdései köztudomásúan a felperessel szembeni büntetőeljárás tárgyát képezik.

A felperesi és az alperesi fellebbezés is alaptalan volt, ezért a Pp. 239. § utaló szabálya alapján a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint köteles viselni a felperes a másodfokú költséget, figyelemmel arra, hogy a felperesi fellebbezés az elsőfokú ítélet jelentősebb részét érintette, mint az alperesi fellebbezés. A másodfokú költség az alperesi jogi képviselőt a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése szerint megillető ügyvédi munkadíjból áll.

A fellebbezések eredménytelensége miatt a felperes és az alperes köteles viselni a le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint.

Budapest, 2011. február 22.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.  
a tanács elnöke

. Kisbán Tamás s.k.. Győriné dr. Maurer Amália s.k.  
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:  
tisztviselő